

Ton Vink
Vrij Zicht op islam

ISBN 978 94 6036 096 1
NUR 132/133
Trefw.: Mens en maatschappij

Copyright © 2017 Damon Educatie bv

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 juncto het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Fotocredits: Aleutie, ANP, AP Reporters, Bader, Marat Bairamgulov, Damon Educatie Archief, Darklight, Hans Engbers, Gary718, Everett Historical, Leolintang, Mikhail Markovskiy, Lightspring, Masuti, Luciano Mortula, Ariadna de Raadt.

Shutterstock, Inc.: 360b, Asianet-Pakistan, Sergei Bachlakov, Olga Besnard, Ms Jane Campbell, Natalia Davidovich, Enciklat, Mohamed Elsayyed, Hanohiki, Robert Hoetink, Dan Howell, Eng. Bilal Izaddin, Jan Kranendonk, Dmitry Kolchinski, Mariontxa, Nui7711, Orlok, Guillaume Louyot Onickz Artworks, Posztos, Pres Panayotov, Rainbow Rays, Fitria Ramli, Shahreen, Joseph Sohm, Tinxi, Tofudevil, TonyV3112, TTStock, Ahmad Faizal Yahya.

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle copyrights van de in dit boek opgenomen illustraties te regelen. Eenieder die meent alsnog rechten te kunnen doen gelden, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

Realisatie: Damon Educatie bv
Ontwerp: Löss Ontwerp, Geert Hermkens
www.damon-educatie.nl

Hoofdstuk 1

Voorwoord 5

Geschiedenis van de islam 6

Paragraaf 1	Inleiding	7
Paragraaf 2	De hidjra	7
Paragraaf 3	Vóór de hidjra	7
Paragraaf 4	Ná de hidjra	9
Paragraaf 5	De vier 'rechtgeleide kaliefen' (632 – 661)	10
Paragraaf 6	Verschillende dynastieën	11
Paragraaf 7	Soennieten en sji'ieten	13
Paragraaf 8	Soefi's	14

Hoofdstuk 2

Belangrijke begrippen uit de islam 15

Paragraaf 1	Inleiding	16
Paragraaf 2	Islam	16
Paragraaf 3	De Koran	17
Paragraaf 4	Soenna en hadieth	17
Paragraaf 5	Sjarie'a	18
Paragraaf 6	Oelama	20

Hoofdstuk 3

De vijf zuilen van de islam 21

Paragraaf 1	Inleiding	22
Paragraaf 2	Sjahada	22
Paragraaf 3	Salaat	22
Paragraaf 4	Zakaat	23
Paragraaf 5	Ramadan	24
Paragraaf 6	Haddj	24

Hoofdstuk 4

De vijf zuilen van de imam 27

Paragraaf 1	Inleiding	28
Paragraaf 2	God of Allah	28
Paragraaf 3	Engelen, boeken en gezanten	29
Paragraaf 4	De laatste dag	29
Paragraaf 5	Ethiek	30

Hoofdstuk 5

De moskee 31

Paragraaf 1	Inleiding	32
Paragraaf 2	Ontstaan en ontwikkeling	32
Paragraaf 3	Plattegrond	33

Hoofdstuk 6

De wereld volgens de islam 34

Paragraaf 1	Inleiding	35
Paragraaf 2	Dijhaad	35
Paragraaf 3	Fundamentalisme	37
Paragraaf 4	Ontmoeting met het Westen	39
Paragraaf 5	Geestelijke en wereldlijke macht	40
Paragraaf 6	Mensenrechten binnen de islam	42
Paragraaf 7	Twist- en discussiepunt	43

Hoofdstuk 7

Omstreden kwesties voor de islam 46

Paragraaf 1	Inleiding	47
Paragraaf 2	Een definitieve openbaring	47
Paragraaf 3	Heilige boeken	47
Paragraaf 4	De fatwa	48
Paragraaf 5	Vrouwen in Koran en islam	49
Paragraaf 6	Besnijdenis	51
Paragraaf 7	Feminisme en islam	52
Paragraaf 8	Niet (langer) gelovig	54
Paragraaf 9	Op slot	55

Hoofdstuk 8

Wetenschap en cultuur in de islam 56

Paragraaf 1	Inleiding	57
Paragraaf 2	Wetenschappen	57
Paragraaf 3	Kunst en cultuur	58
Paragraaf 4	Onafhankelijk denken	59
Paragraaf 5	Nieuwe ontwikkelingen	60

Hoofdstuk 9

De islam in Nederland 61

Paragraaf 1	Inleiding	62
Paragraaf 2	Een wereldgemeenschap	62
Paragraaf 3	Oemma in het klein	63
Paragraaf 4	Secularisatie	64
Paragraaf 5	Een nieuwe zuil	64
Paragraaf 6	Een multiculturele samenleving	65

Hoofdstuk 10

De islam in de eenentwintigste eeuw 67

Paragraaf 1	Inleiding	68
Paragraaf 2	De aanslagen: Nine/eleven	68
Paragraaf 3	Gevolgen	69
Paragraaf 4	De aanslagen: Europa	73
Paragraaf 5	De aanslagen: Nederland	75
Paragraaf 6	De aanslagen: cijfers	76
Paragraaf 7	Een botsing van beschavingen?	77
Paragraaf 8	Populisme	78
Paragraaf 9	Westerse democratie	80
Paragraaf 10	Moslim in de eenentwintigste eeuw	82

Namen en begrippen 86

Onze wereld wordt met de dag kleiner én groter. Kleiner, want de media, en vooral de 'sociale media', maken dat wat vroeger ver weg en onbereikbaar was, nu op het scherm van je smartphone verschijnt.

Groter, want tegelijkertijd betekent dit ook dat het aanbod aan wat je zo in een handomdraai mee kunt krijgen, enorm vergroot en gegroeid is.

Er is nauwelijks een grens aan en de afstand doet er evenmin toe: je bent rechtstreeks verbonden met wat zich afspeelt in Rusland, India, China, Iran, Saudi-Arabië of Turkije. Andere landen, volken en hun wijze van leven en denken komen zo steeds dichterbij.

Misschien keek een Nederlandse scholier twintig jaar geleden nog verbaasd op als hij hoorde praten over 'ramadan' of 'Allah'. Nu ligt dat anders: tegenwoordig worden middelbare scholen ook bevolkt door leerlingen voor wie 'ramadan' en 'Allah' heel gewoon deel uitmaken van hun levensbeschouwelijke achtergrond.

Ben je moslim in Nederland, dan ben je moslim in een samenleving waarin godsdienst steeds meer aan betekenis verliest. Bovendien ben je lid van een minderheid die bestaat te midden van andere minderheden.

Daarbij maakt het ook nogal uit of je eerste, tweede of derde generatie moslim-in-Nederland bent.

Zo worden we allemaal, op verschillende manieren, geconfronteerd met andere culturen en hebben we vragen over hun grondslagen en levensbeschouwelijke basis.

Een beter begrip van ontstaan, geschiedenis en inhoud van zo'n andere cultuur en het leven en denken in zo'n andere cultuur is tegenwoordig geen overbodige luxe. Maar ook niet altijd eenvoudig.

Wanneer je leest over een veroordeling volgens islamitisch recht, of je ziet vrouwen, van top tot teen in het zwart gehuld, demonstreren voor hun recht... om opgesloten te worden, dan valt dat niet makkelijk te begrijpen.

De overgave waarmee voor de zaak van Allah of de profeet Mohammed ten strijde wordt getrokken, met een sleuteltje voor de toegang tot het paradijs om de hals, kan rekenen op onbegrip en afkeer.

Hetzelfde geldt voor in Nederlandse ogen afkeurenswaardige of zelfs verwerpelijke gewoontes als gedwongen huwelijken en de besnijdenis van vrouwen.

Als in ons land een individu vermalen dreigt te worden

door de molens van de bureaucratie, dan is er altijd nog een Ombudsman of satirisch tv-programma. Wij kennen in Nederland een grote mate van veiligheid en vrijheid. Sommigen zeggen: te veel vrijheid. Bovendien telt voor ons in ons maatschappelijk en politiek stelsel ieder individu.

In het Westen danken wij onze vrijheid, veiligheid en individualiteit voor een groot deel aan onze prestaties op economisch en technisch gebied. Hoezo, sleuteltje voor het paradijs ná dit leven? Wij willen dat paradijs nú!

Maar toch vocht dat Westen in de 20^e eeuw ook twee wereldoorlogen uit en tal van lokale conflicten waarbij al dat economisch en technisch vernuft werd ingezet om te vernietigen. En niet zomaar te vernietigen, maar op economisch en technisch verantwoorde wijze! En ook dat zou te denken moeten geven.

En ook de 21^e eeuw laat maar al te goed zien dat mensen en middelen niet steeds op vredelievende wijze worden ingezet. Het zijn daarbij doorgaans gewone burgers die de prijs betalen, of dat nu in Libië, Irak, Syrië of in een andere culturele en politieke brandhaard is.

Waar komen de verschillen tussen culturen vandaan? Want ze bestaan. En moeten ze ook blijven bestaan? Welke achtergrond in het denken over leven en wereld is er verantwoordelijk voor?

Hoe kun je als niet-moslim de kijk van een moslim op leven en wereld begrijpen en daar wat van opsteken? Wat ligt er aan de basis van die kijk op leven en wereld?

En wat kun je ook als moslim hier opsteken? Want ben je niet ook moslim in een kleiner wordende wereld? Misschien wel als deel van een minderheid binnen een andere niet-moslim cultuur, zoals in Nederland? Op dit soort vragen gaat *Vrij Zicht op islam* in.